

21.9.2020

LAUSUNTO OPETUS- JA KULTTURIMINISTERIÖN ASETUKSESTA
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN LASKENTAPERUSTEISTA

Kouvolan Aikuiskoulutussäätiö sr, Aikuiskoulutus Taitaja kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen ammatillisen koulutuksen laskentaperusteiden muuttamisesta.

- 1) Luonnoksessa esitetään, että jatkossa mitään opiskelijoiden loma-aikoja ei kirjattaisi opiskelijavuoden päiviksi. Tällä päätöksellä eriarvoistetaan ammatillisen koulutuksen opiskelijat lukio-opiskelijoista ja palkkatyötä tekevistä. Myös työlainsäädäntö edellyttää, että työntekijöille taataan vähintään 30 päivän vuosiloma.

Kun neljän viikon mahdollinen lomajakso poistuu, se tarkoittaa suoraa **rahoituksen alenemaa 7,7 %:lla (4/52). Kompensoidaanko tämä** lisäämällä opiskelijavuosien määrää vastaavasti?

- 2) Vuoden 2017 lakiuudistuksessa hallituksen perusteluihin on kirjattu, että ammatillisen koulutuksen kustannusperusteisuudesta luovutaan, ja siirrytään talousarvioperusteiseen malliin, jossa rahoitus jaetaan koulutuksenjärjestäjille opiskelijavuosien ja yksikköhinnan määräämässä suhteessa talousarvion raamista.

Nyt käytetty kustannusperusteinen kustannuskorien ja tutkintojen kertoimien määrittely ei vastaa todellisuutta rahoituksen yleiskatteellisuuden takia, ja antaa siksi tällaiselle laskennalle väärät lähtökohdat.

Kustannusperusteisuudesta pitää kaikissa muodoissa luopua, koska se ei millään tavalla tue koulutuksen järjestäjien prosessien tehokkuutta ja taloudellisuutta. Koulutuksen järjestäminen pitää jättää koulutuksenjärjestäjien vastuulle, ja siihen pitää antaa riittävän puitteet mm. rahoituksen ennakoitavuuden osalta.

- 3) Samalla kun Suomi on menossa kohti ennennäkemätöntä lamaa ja työttömyyttä, heikennetään jatkuvan oppimisen järjestämistä merkittävästi. Työmarkkinoiden muuttuessa tulee olla mahdollisuus koulutuksesta työhön -mallilla nopeasti

täydentää aikaisempaa osaamistaan tai kouluttautua uuteen ammattiin. Nyt esitetty muutos ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kertoimiin ei tue tätä.

Arvottamalla ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kertoimia alemmaksi kuin perustutkinnon kerrointa arvotetaan samalla myös aikuisten kouluttamista ja jatkuvaa oppimista vähemmän tärkeäksi kuin perustutkintoja. **Kaikkien tutkintotyyppien kertoimen tulisi olla yksi.**

Tätä puoltaa myös se, ettei at- ja eat-tutkinnoista voida periä opiskelijoilta kovinkaan korkeita omarahoitusosuuksia. Kun tutkinnon omarahoitusosuuteen voidaan opiskelijalta periä vain 300 euroa, niin se ei kata valtionrahoituksesta puuttuvaa osuutta. Vain joissain eat-tutkinnoissa voi omarahoituksen osuus olla merkittävä.

Majoitus tulisi korvata indeksiin sijoitetulla euromääräisellä arvolla, eikä sitä tulisi sitoa kustannuskertoimiin. On melkoisen erikoista, että majoittamisella saa korkeamman kertoimen kuin vaikkapa kouluttamalla yritysten henkilöstöä.

- 4) Palautteiden **kato-kertoimesta tulee luopua**, koska palautteiden automatisoimisen myötä koulutuksenjärjestäjä ei voi mitenkään vaikuttaa palautteiden määrään. Työelämää ei pidä rasittaa liian useasti toistuvilla palautekyselyillä, koska se on omiaan vaikuttamaan vastausten määrään jatkossa. Samanlainen vaikutus on myös palautteeseen sisällytettävien kysymysten määrällä. Olisi kysyttävä sitä, mikä on tärkeää ja olennaista rahoittajan kannalta sekä tuottaisi koulutuksenjärjestäjälle tietoa toimintansa kehittämiseksi.

KOUVOLAN AIKUISKOULUTUSSÄÄTIÖ SR

LEENA KAIVOLA

Leena Kaivola
toimitusjohtaja, rehtori